

KOUZELNÝ ATLAS PUTOVÁNÍ ČASEM

Veronika Válková

U Svatý Láclav

Vraždou to nekončí

Ilustrace Petr Kopl

GRADA

bambóok

JMENUJU SE BÁRA.

JE MI DVANÁCT, CHODÍM DO ŠESTÉ TŘÍDY A JAKO KAŽDÉ DÍTĚ SE POŘÁD ROZČILUJU S RODIČI. OPRAVDU BY MĚ ZAJÍMALO, PROČ DO-SPĚLÁCI MYSLÍ JEN NA SEBE A JSOU PŘESVĚDČENÍ, ŽE PRO JEJICH DÍTĚ JE DOBRÉ ZROVNA TO, CO ONI SI MYSLÍ, ŽE JE DOBRÉ. NĚKDY SI PŘIPADÁM JAKO ŠACHOVÁ FIGURKA. ŠOUPNOU MĚ TAM, KDE MĚ CHTĚJÍ MÍT, A JEŠTĚ ČEKAJÍ, ŽE Z TOHO BUDU NADŠENÁ. NENMŮŽU SE DOČKAT, AŽ VYROSTU A PŘESTANOU SI SE MNOU DĚLAT, CO CHTĚJÍ.

TAK TŘEBA: JSEM JEDINÁČEK. NIKDY MĚ NEBAVILO BÝT JEDINÁČEK. A KDYŽ JSEM SE NAŠE POKOUŠELA PŘEMLUVIT, ABY MI POŘÍDLI SOUROZENCE, SNAŽILI SE MI NAMLUVIT, ŽE TAKHLE JE TO PRO MĚ LEPŠÍ. KDYBY NÁS BYLO VÍC, NEMOHLA BYCH PRŮ CHODIT NA FRANCOUZŠTINU A GYMNASTIKU A NA PIÁNO A NEMOHLI BYCHOM NA DOVOLENOU DO ŘECKA, PROTOŽE BYCHOM NA TO NEMĚLI PENÍŽE. A V DĚTSKÉM POKOJÍČKU BYCHOM SI SKÁKALI PO HLAVĚ. VŮBEC JE NENAPADLO, ŽE BYCH KLIDNĚ OŽELELA FRANCOUZŠTINU NEBO GYMNASTIKU NEBO PIÁNO. KDYBYCH MĚLA SÉGRU, MOHLY BYCHOM CHODIT TŘEBA JEN NA GYMNASTIKU, ALE SPOLU. NEBO ŽE BYCH BYLA RADŠI CELÉ LÉTO SE SÉ-GRU NA CHALUPĚ U BABI JIZERSKÉ A LÍTALA PO LESE, NEŽ SE S NIMI SAMA ŠKVAŘILA NA PLÁŽI V ŘECKU. A ŽE BYCH SI SE SÉGROU S RADOSTÍ SKÁKALA PO HLAVĚ, V POKOJÍČKU I JINDE. PRAVDA JE, ŽE PRO NĚ JE POHODLNĚJŠÍ MÍT JEN JEDNO DÍTĚ. SLYŠĚLA JSEM, JAK SE O TOM MAMINKA BAVÍ S TĚTOU MIRKOU, KTERÁ MÁ DVA KLUKY, MOJE BRATRANCE. A TETA JÍ ŘÍKALA, AŽ SI UVĚDOMÍ, ŽE SICE TEĎ ONI MAJÍ NA STAROSTI JEN JEDNO DÍTĚ, ALE ŽE TO DÍTĚ, TEDY MĚ, TAKY ODSOUDILI K TOMU, ŽE ONO BUDE MÍT JEDNOU NA KRKU DVA NEMOHOUCÍ STAŘÍKY. MAMINKA PAK S TĚTOU NĚJAKOU DOBU NEMLUVILA. ALE MNĚ PŘIPADÁ, ŽE TETA MÁ PRAVDU. JAK JÁ MÁM JEDNOU ZVLÁDNOUT SAMA SE POSTARAT O NĚ OBA, KDYŽ PRO NĚ DVA JE TEĎ NÁROČNĚ STARAT SE O MĚ JEDNU? NENÍ TO FÉR.

A DRUHÁ VĚC: NAŠI NÁS PŘESTĚHOVALI. DONEDÁVNA JSME BYDLELI V PANELÁKU V PRAZE NA JIŽNÍM MĚSTĚ. PODLE MĚ NÁM TAM NIC NECHY- BĚLO. ALE NAŠI PŘIŠLI S TÍM, ŽE BYT JE MALÝ, ŽE JE V PRAZE HROZNÉ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VŮBEC, A KOUPILI DŮM SE ZAHRADOU KOUSEK OD PRAHY. MAMINCE JE TO JEDNO, ONA PRACUJE JAKO PŘEKLADATELKA, TAKŽE VĚTŠINU PRÁCE VYŘIZUJE PŘES MAILY, TATÍNKOVI TAKY, PROTOŽE TO MÁ DO PRÁCE AUTEM SKORO STEJNĚ RYCHLE, JAKO KDYŽ DŘÍV JEZDIL METREM A TRAMVAJÍ. ALE ODSKÁKALA JSEM TO JÁ, PROTOŽE ODSUD NEMŮŽU DOJÍŽDĚT DO STARÉ ŠKOLY. TAKŽE JSEM PŘIŠLA O VŠECHNY KAMARÁDY A KAMARÁD- KY, SE KTERÝMI JSEM PĚT LET CHODILA DO TŘÍDY. O TEREZKU, MOU NEJLEPŠÍ KAMARÁDKU, SE KTEROU JSME VŽDYCKY SEDĚLY V JEDNĚ LAVICI, O MIKULÁŠKA, KTERÉMU JSEM DÁVALA OPISOVAT ÚKOLY Z MATIKY, KATKU, DÁŠU... ALE HLAVNĚ ŽE JSEM NA ČISTÉM VZDUCHU, ŽE? DALŠÍ DOSPĚLÁCKÉ SOBECTVÍ. PŘESTOŽE JE TEN DŮM OPRAVDU VELIKÝ A JE POROSTLÝ ZELENÍ, O KTERÝCH SI DOSPĚ- LÁCI MYSLÍ, ŽE JE TO BŘEČTAN NEBO PSÍ VÍNO, ALE ZELENÍ SE JEN TAK TVÁŘÍ, A KDYŽ JE NIKDO NEVIDÍ, POBÍHAJÍ PO OMÍTCE A ŠUSTÍ. A MŮJ POKOJÍČEK JE STEJNĚ VELKÝ JAKO NÁŠ STARÝ OBŮVÁK.

JE ALE JEDNA VĚC, KVŮLI KTERÉ JSEM OCHOTNÁ NAŠIM TO PŘESTĚHOVÁ- NÍ ODPUSTIT A KTERÁ BY SE NKDY NESTALA, KDYBYCHOM ZŮSTALI VE STARÉM BYTĚ.

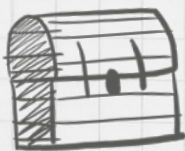
VLASTNĚ DVĚ VĚCI.

S DOMEM JSME KOUPILI KOČKU BARČU. JE ČERNÁ S BÍLÝM BŘÍŠKEM, NÁPRSENKOU A TLAPKAMI A CHOVÁ SE JAKO PRAVÁ DÁMA. DĚLÁ SI, CO CHCE, ALE DĚLÁ TO, JAK TATÍNEK ŘÍKÁ,

S NOBLESOU. KOČKY JSOU VŠECHNY TAJEMNÉ A BARČA DVOJNÁSOB, A TO JE SUPER. KONEČNĚ MÁM JINÉ ZVÍŘE NEŽ ŽELVU PĚDU, PROTOŽE V PANELÁKU MI NAŠI NIC CHLUPATÉHO DOVOLIT NECHTĚLI. TO JE TA PRVNÍ PRIMA VĚC.

TA DRUHÁ JE, ŽE JSEM NA PŮDĚ VE STARÉ TRUHLE NAŠLA KOUZELNÝ ATLAS. NA PRVNÍ POHLED VYPADÁ JAKO STARÝ ŠKOLNÍ DEJEPISNÝ ATLAS, ALE HODNĚ STARÝ, PROTOŽE JE VÁZANÝ V KŮŽI A TA KŮŽE JE UŽ DOST OHMATANÁ. NA PRVNÍ STRANĚ JE NAPSÁNO:

Atlas
Historický
od

.....

..

.....
Sestavený

OD KOHO SESTAVENÝ, TO NEJDE PŘEČÍST, PROTOŽE JE TAM KAŇKA. NA DALŠÍCH STRÁNKÁCH JSOU MAPY. VĚTŠINOU JSOU TO MAPY EVROPY, ALE NAŠLA JSEM TAM I MAPY JINÝCH SVĚTADÍLŮ. NEJSOU BAREVNÉ JAKO V NORMÁLNÍCH ATLASECH, ALE ZAŽLOUTLÉ A NAKRESLENÉ VYBLEDLÝM HNĚDÝM INKOUSTEM. TAM, KDE JE LES, JE MÍSTO ZELENÉ BARVY SPOUSTA MALÝCH STROMEČKŮ. MĚSTA NEJSOU VYZNAČENÁ KOLEČKEM, ALE OPRAVDU JE TAM NAMALOVANÉ MALÉ MĚSTĚČKO, VĚTŠINOU S HRADBAMI A S BRÁNOU, NEBO JENOM HRAD NEBO VESNIČKA. TAM, KDE MAJÍ BÝT HORY, JSOU NAKRESLENÉ RŮZNĚ VELKÉ KOPEČKY A V MOŘÍCH PLAVOU VELRYBY A RŮZNÉ NESTVŮRY A PLUJÍ PO NICH KURÁBY S PLACHTAMI. NĚKDE JE PRÁZDNÁ PLOCHA A NA NÍ JE NAPSÁNO HIC SUNT LEONES. ZJISTILA JSEM, ŽE TO ZNAMENÁ ZDE JSOU LVI A PÁSALO SE TO DO MAP NA MÍSTA, KTERÁ JEŠTĚ NEBYLA PROZKOUMANÁ A NIKDO NEVĚDĚL, CO TAM JE. TAKOVÁ UŽ DNEŠKA ASI NEJSOU, A TO JE ŠKODA.

KDYŽ SÁHNU NA MAPU, PŘENESE MĚ ATLAS DO MINULOSTI.

OPRAVDU.

UŽ SE MI TO STALO NĚKOLIKRÁT.

A MÁM DŮKAZY, PROTOŽE KDYŽ V MINULOSTI NĚCO DOSTANU, VRÁTÍ SE TO SE MNOU K NÁM NA PŮDU. TYHLE SUVENÝRY SI SCHOVÁVÁM DO KRABICE POD POSTELÍ A UŽ TAM MÁM NÁHRDELNÍK OD KARLA IV. A VYŘEZÁVANÝ DRAHOKAM A SANDÁLY Z POMPEJÍ A DALŠÍ VĚCI.

SNAŽILA JSEM SE VYZKOUMAT, JAK ATLAS FUNGUJE. NA NĚCO UŽ JSEM PŘIŠLA. ČÍM DĚLE NECHÁM RUKU NA MAPĚ, TÍM DĚLE JSEM V MINULOSTI. DO MINULOSTI SE DOSTANU VĚDYCKY OBLEČENÁ TAK JAKO LIDÉ, KTERÍ TAM ŽIJÍ, ALE JAKMILE SE VRÁTÍM NA PŮDU, MÁM NA SOBĚ ZASE SVOJE ŠATY. A V MINULOSTI TAKÉ VĚDYCKY UMÍM MLUVIT JAZYKEM, KTERÝ SE TAM POUŽÍVÁ.

ZATÍM JSEM JEŠTĚ NEPŘIŠLA NA TO, JAK SI VYBRAT, KAM DO MINULOSTI SE DOSTAT. POŘÁDNĚ MĚ TO ŠTVE. POTŘEBUJU TOTIŽ NAJÍT SVÉHO KAMARÁDA VOJTY Z ROKU 1755. VYPROSILA JSEM MU U MARIE TEREZIE, ABY HO PUSTILA Z VOJNY, JENŽE ON SE DAL OKAMŽITĚ ZNOVA NAVERBOVAT, PROTOŽE SE MU MEZITÍM VDALA JEHO MILÁ. CHCI MU ŘÍCT, ABY NEBYL SMUTNÝ, PROTOŽE TA PRAVÁ NA NĚJ TEPRVE ČEKÁ A JE TO ÚPLNĚ JISTÉ, PROTOŽE TO VÍM OD...

NO A TO JE DALŠÍ VĚC. KDYŽ NĚKOMU ŘEKNU, ŽE TO VÍM OD KOČKY, BUDE SI MYSLET, ŽE JSEM BLÁZEN. ALE JÁ SI ČÍM DÁL TÍM VÍC MYSLÍM, ŽE SE MNOU DO MINULOSTI BARČA CESTUJE. AKORÁT ŽE V MINULOSTI TO NENÍ KOČKA.

Kapitola 1

Bylo poslední zářijové pondělí a Bára začínala pátý týden v nové škole. V sobotu u nich konečně byla na návštěvě Terežka, což bylo super, jenže Báře tím ožily vzpomínky na starou školu a starou třídu a na to, jak se nachechtaly s Terežkou o přestávkách i v hodině, na Mikuláška, kterému dávala opisovat úkoly, a vůbec na všechno, co bylo ve staré škole lepší než v téhle. Takže na všechno.

Courala se tudíž do školy co noha nohu mine. Aspoň že dneska mají děják a přírodák. Děják je fajn, i když se pořád ještě hrabou v pravěku, místo aby se učili o obdobích, kde už Bára byla, a tudíž by mohla patřičně perlit, a přírodák je taky fajn, protože na něj mají Sedláře. I když po dnešku už ho málem neměli, protože se o něj pokusil *couravý psotník* a rozhodl se jít raději kopat kanalizaci, než aby je dál učil. Bára doufala, že to nemyslí vážně.

Pan učitel Sedlář měl jednu fantastickou vlastnost. Od toho, co probírali, se dokázal dostat k *čemukoliv* jinému, a Báru tyhle ty úlety a odbočky strašně bavily. Jednak proto, že to byly věci, které se pak nezkoušely, a jednak proto, že s úžasem zjišťovala, že pan učitel Sedlář se vyzná krom přírodopisu a tělocviku ještě v mnoha jiných oborech. V neposlední řadě si potouchle užívala, jak to popuzuje Jarouška, protože podle učebnice měli probírat botaniku, tedy kytičky, nicméně pan učitel Sedlář se učebnicí nenechal nijak omezovat a jel si podle svého. Jaroušek, vždy připraven dělat si vzorné zápisky, si obvykle všiml, že jaksi odpluli od tématu, až když popsal půlku stránky, a pak zuřil, protože si do sešitu na botaniku psal úplně jiné věci, ty pak musel škrtat a jeho vzorný sešit tak na vzornosti silně ztrácel.

Jako například teď.

Zpětně si Bára vybavila, že odbočka začala ve chvíli, kdy si povídali o tom, jaký je rozdíl mezi bylinou a dřevinou, a pak panu učiteli zasvítily oči jako vždycky, když ho napadla nějaká zajímavá *asociace*, a položil třídě záludnou otázku.

„Proč se říká mrzne, až praští?“

Třída zkoprněla a Jaroušek nakrabil čelo, jak se snažil honem rychle vymyslet správnou odpověď.

„Protože když mrzne, tak to klouže a dycky sebou někdo praští,“ přispěchal s vysvětlením debil Jílek a Jaroušek se na něj pohoršeně podíval. Dneska ho maminka narvala do vodorovně pruhovaného trička, takže vypadal ještě tlustší než obvykle.

„To je dobrá dedukce,“ pochválil Jílka Sedlář a Jaroušek se popuzeně zavrtěl, protože si myslel pravý opak. „Ale mrznout, až praští, může, i když jsou chodníky úplně suché. Neznáte někdo to úsloví celé? Ono je trochu zkrácené.“

Bára si lámala hlavu, až se jí málem kouřilo z uší. Mrzne, až praští, mrzne, až praští... Ne, nic ji nenapadalo.

„Přece mrzne, až praští dříví v lese,“ řekl Sedlář.

„Kdo?“ zeptal se Jílek.

„Co – kdo?“

„No kdo praští to dříví.“

Ve tváři pana učitele Sedláře se mihl stín beznaděje, protože jeho teorie o tom, že všichni žáci jsou vzdělavatelni, i když různým tempem, dostala povážlivou trhlinu.

„Já praštím Jílka,“ utrousila polohlasem Anče.

„Nikdo nikoho neprašť. Tady v tom úsloví to znamená *praská*. Mrzne, až praská dříví v lese. A proč ve velkém mrazu praská dříví v lese?“

Odpovědí mu bylo hrobové ticho.

„Ve dřevě je přece voda,“ napovídal pan učitel.

Děti se zájmem vyčkávaly, co řekne dál. Myslet odmítaly.

„Co se stane s vodou v mraze?“

„Zmrzne,“ odpověděl rychle Jaroušek, protože tohle byla zaručeně správná odpověď a on se bál, že mu ji někdo vyfoukne.

„Samozřejmě. A co se stane s vodou, když zmrzne?“

„Je studená,“ usoudila Simonka.

„No jasně, že je studená, když je zmrzlá, ale... Vždyť jste se v přírodovědě učili, co se s vodou děje, když mění skupenství, ne?“ chytal se stébka pan učitel.

Ticho.

Sedlář to zkusil z jiného konce.

„Jírko, co se stane, když zůstane přes zimu voda v potrubí a mrzne?“ zeptal se Sedlář adresně Šmída.

„Vypaří se?“ navrhl Šmíd.

„Od prvního jdu k lopatě,“ řekl pan učitel, „tam se míň nadřu.“

„No svaly na to máte,“ neodpustila si Týna a pan učitel se aspoň zachechtal.

„Nebo když necháte vodu v lahvi na mrazu. Co se stane, když ta voda zmrzne?“

„No rupne ta flaška,“ řekl Šmíd.

„Hosana,“ poděkoval nebesům pan učitel. „A proč rupne?“

Jaroušek se zazmítal se zdviženou rukou, aby ho pan učitel vyvolal.

„Protože led *dilatuje!*“ hlásil vítězoslavně.

„Ne, Jaroušku,“ řekl odevzdaně pan učitel, „led opravdu nedilatuje. Dilatace je roztahování. Některé materiály se teplem roztahují. Led mezi ně nepatří. Led teplem taje.“

„Ale když voda zmrzne, tak vzniklý led má větší objem!“ přel se Jaroušek.

„To ano. Ale to není dilatace. Hele, nepoužívej slova, kterým nerozumíš,“ doporučil pan učitel Jarouškovi a Jaroušek se urazil. „Víš, ono používat tyhlety cizí termity, to je vždycky velké rizoto, to už musíš být opravdu suterén, aby sis to mohl dovolit,“ dodal pan učitel.

Anče, Týna a Bára řvaly smíchy, Jaroušek pana učitele vraždil pohledem a Jílek se zeptal, jestli se dělá rizoto i z termitů.

„Dilatace je roztahování,“ vysvětlil Sedlář. „Například kov se teplem roztahuje, tedy dilatuje. Ale nemění přitom skupenství. Když

voda mrzne, tak skupenství mění. Jestlipak víte,“ dostal se pan učitel na odbočku z odbočky, „proč jsou mezi kolejemi mezery?“

„Protože vlak má kola daleko od sebe,“ pravil rozšafně Jílek.

„Já nemyslel *tyhle* mezery,“ zaúpěl pan učitel. „Já jsem myslel, proč se mezi jednou kolejnicí a druhou, která na ni navazuje, nechává mezera. Proč se nepoloží tak, aby se těsně dotýkaly.“

„Aby to drncalo?“ zamyslela se Andrejka.

„Ne. Já nepůjdu k lopatě až od prvního,“ usoudil Sedlář. „Já se tam půjdu přihlásit hned po obědě.“

„To jsou dilatační spáry!“ zakvičel Jaroušek radostí, že svoje cizí slovo může uplatnit, a tentokrát zcela nepochybně správně.

„Výborně, Jaroušku,“ pochválil ho pan učitel a Jaroušek se vítězoslavně rozhlédl po třídě. „To jsou dilatační spáry, které jsou nutné proto, že kolejnice jsou kovové a horkem se roztahují.“

„A kdo praští to dříví?“ vrátil Sedláře z druhé odbočky na první odbočku Jílek.

„Nikdo. Ale právě jsme si vysvětlili, že když voda zmrzne, zvětší objem.“

Bára by tomu sice neřekla, že si to vysvětlili, ale na tom příkladu s flaškou to snad pochopil i Jílek.

„Takže když jsou hodně velké mrazy, zmrzne i voda ve dřevě, tím se zvětší její objem a dříví popraská.“

„Aha,“ řekl Jílek, ale neznělo to přesvědčivě.

„A kolik musí být pod nulou, aby to dříví praštilo?“ zeptala se Anče.

„Praštělo. Nebo praskalo. Nevím,“ přiznal pan učitel a vyčerpavě se vrátil k rozdílu mezi bylinami a dřevinami.

O přestávce Báře přišla esemeska od maminky, že musí jet do nakladatelství pro korektury, a že Bára bude mít doma na ledničce návod, co si udělat k obědu.

Jak po příchodu do kuchyně Bára zjistila, byl to návod na knedlíky s vajíčkem, které uměla dělat už v první třídě. Oproti návodu si do nich ještě nakrájela párek, protože tak je to lepší, snědla si je

v obýváku u televize, protože kdyby byla maminka doma, trvala by na tom, aby spořádaně hodovala u stolu v kuchyni, a pak na zahradě natrhala čerstvé listy pro Pídu.

„Ty se máš,“ vzdychla, když pozorovala Pídu rozvázně ukusující jitrocelový list. „Bydlíš si hezky v ohrádce, já ti každý den nosím žrádlo a čistou podestýlku a nic jiného nemusíš řešit. Zatímco já jsem se dostala do třídy, kde je půlka šprtů, půlka idiotů, půlka mondén a jen dvě normální holky.“

Uvědomila si, že třída nemůže mít *tři* půlky, ale Pída ji naštěstí nechytala za slovíčko.

Bára se rozhodla, že půjde hledat zapomnění v minulosti. A to do slova a do písmene.

Barča se *lascivně*, tedy necudně až nemravně, rozvalovala na zádech na židli pod oknem. Bára se k ní chtěla nepozorovaně příkrást a podrbat ji na bříšku, ale ke kočce, která není hluchá a slepá, se nepozorovaně příkrást nedá. Barča ji chvíli přivřenýma očima útrpně pozorovala, jak se snaží téměř vznášet nad podlahou, jen aby ji neprozradilo zavržení prken, a ve chvíli, kdy k ní Bára užuž natahovala ruku, provedla hadí obrat a akrobatický hop skok a přistála někde o tři metry dál.

„Já jsem tě chtěla pohladit!“ vyčetla jí nevděčnost Bára.

„Ňa!“ odtušila Barča, což nejspíš znamenalo *to ti tak budu věřit*, sedla si, omotala si packy ocasem a začala si mýt náprsenku.

Bára vydala z truhly atlas.

„Tak kam?“ zeptala se Barči. Záznamový arch, kam si zapisovala, která mapa ji kam přenesla, nechala dole a neměla chuť se pro něj vracet. „Zase teda první stránku?“

„Ňrrr-ni,“ odpověděla Barča, což si Bára vyložila jako souhlas, otevřela atlas a položila ruku na mapu. Půda zmizela.

Kapitola 2

Kolem bylo zeleno a ticho. Zeleno proto, že se ocitla uprostřed lesa. A ticho taky proto. I když ono lesní ticho není nikdy úplně ticho, protože občas zabzučí moucha nebo komár a skoro vždycky se odněkud ozývá ptačí štěbetání nebo drnění, jak datel dobe zobákem do stromu. Trrrrrr. Trrrrrr. Trrrrr. Bára nikdy nechápala, jak to, že ho z toho nebrní hlava. Kdyby ona takovou rychlostí mlátila hlavou třeba o skříň, bezpochyby by to na ní zanechalo trvalé následky.

Datla slyšet nebylo, ptačí štěbetání ano. Ozývalo se odkudsi shora, a když Bára zaklonila hlavu, aby zkusila ptáčka zpěváčka vypátrat, zjistila, že hledí do neproniknutelné klenby tak hustých korun lesních velikanů, že skrze zlatozelené listí prozářené sluncem není vidět ani maličkatý modrý flíček oblohy. Ty stromy byly duby, měly kmeny tak mohutné, že by je sotva objali dva lidé, hluboce rozbrázděnou kůru a proplétaly se větvemi jako žebroví gotických katedrál. Musely být staré stovky let.

Vonělo to tu houbami, z loňského listí, které pokrývalo zem, vyrůstala nejen tráva, ale spousta nových malých semenáčků, mezi tím se válely ulámané větve obrostlé mechem a v dálce mezi stromy zahlédla Bára prchající srnku. Její rezavý hřbet v zeleni doubravy zazářil jako plamínek.

Vzápětí na Báru zpoza kmene jednoho dubiska jukla černá veveříčka s bílým bříškem. Chvilí Báru upřeně pozorovala, jako by ji přítomnost dvounožce uprostřed hvozdu zaskočila, pak zmizela, za okamžik se objevila o kousek výš na druhé straně, zkontrolovala, jestli Bára pořád stojí tam kde před chvílkou, a pro jistotu odhopsala vysoko do koruny.

Načež někde opodál křupla větvička, kdo ví, pod čí tlapkou, a kolem Báry se prohnal olympijskou rychlostí vyděšený zajíc.

No super, pomyslela si Bára, ještě by tudy měl přecupitat ježek s jablíčky na bodlinách a pak už zbývá jen potkat kmotru lišku, která za sebou ocasem umetá stopy, jelena se zlatými parohy a vlka převlečeného za babičku. A nebo, uvažovala, a to by bylo ještě lepší, by se tu mohli objevit elfové. Ne takoví ti z knížek ze zlatou ořízkou a ilustracemi připomínajícími fotografie na půdě u babi jizerské, které frčely v době mládí její maminky či babičky, totiž malí skřítkové s motýlími křídly žijící v květech magnolií. Ale ti jako z Pána prstenů nebo z Hobita. Vysocí, štíhlí, lehkonozí, chladně krásní, oblečení do barev lesa a s nezbytným lukem a toulcem s šípy. Ano, ti by se sem hodili úplně skvěle. Ovšem vzhledem k tomu, že atlas nepřenáší do pohádek, tak tu nebudou.

Bára se rozhlédla kolem sebe, ale nic jiného než vzosná dubiska neviděla. Ani stopa po civilizaci, žádné vodítko, podle kterého by mohla poznat, kde nebo kdy se to ocitla. Na sobě měla dlouhé šaty z nebarvené a nebílené, tudíž trochu nažloutlé látky, na nohou kožené boty připomínající krpce Valachů, které jednou viděla v televizi tancovat s valaškami, což nejsou paní od Valachů, ale sekery na dlouhém topůrku, které ti Valaši všelijak přeskakovali a mávali jimi kolem sebe a prohazovali si je mezi nohama a pod nohama a vypadalo to, že se tou sekerou každou chvílí seknou, ale neseklí. A pak měla Bára oblečený ještě hnědý králičí kožíšek bez rukávů přepásaný koženým opaskem, jehož konec nebyl zastrčený do poutka, ale splýval skoro ke kolenům a na konci byl ozdobený kovááním. Na opasku visela kožená mošnička, do které se mohly schovávat všelijaké důležitosti, ale teď zela prázdnotou.

Bára vzdychla.

Kam se vydat?

Nejspíš rovnou za nosem.

Zavřela oči, zatočila se jako káča, ztratila rovnováhu, spadla do vlhkého listí, vstala, vztekla ho ze sebe ometla, čímž si po šatech rozmazala hlínu, pomstychtivě nakopla žalud a vykročila.

Místy se lesem šlo dobře, skutečně jako by člověk kráčet mezi sloupy podpírajícími klenbu chrámu, ale chvílemi se Bára musela prodírat hustým roštím, což nebylo dvakrát příjemné, a jednou narazila na padlého lesního velikána, jehož kmen byl tak mohutný, že ho nedokázala přelézt a musela si pracně hledat cestu okolo. Na kmeni objevila choroše velké skoro jako polévková mísa, takže musely být pořádně staré, a všechny rostly *horizontálně*, tedy vodorovně, což znamená, že se na dubu uchytily, až když ho skolilo stáří. Kdo ví, jak dlouho tu ležel... Po nějaké době začala doubrava vypadat tak nějak civilizovaněji – klacky a větve na zem spadlé někdo vysbíral a křovisek ubylo. Za chvíli Bára mezi stromy zahlédla oblohu. Vlastně od kraje lesa nebyla ani tak daleko, odhadovala, že jí cesta netrvala víc než hodinu.

Od posledního dubu se mírně svažovala loučka k vesnici čítající asi pět nebo šest chalup.

Tedy chalup...

Vypadalo to, jako by ze země trčely jenom doškové střechy. Buď se domky propadly, nebo je zašlapal nějaký obr, nebo... Ano, nebo jsou to *polozemnice*, o kterých se učili ve čtvrté třídě, když ve vlastivědě začínali s českými dějinami. V polozemnicích žil kde kdo. Lidi v pravěku, Keltové, Slované, dokonce ještě ve středověku se v nich bydlelo.

Kolem vesnice zlátko na malých políčkách obilí, ale nikde se tu nepásl žádný dobytek. Ani krávy, ani ovce nebo kozy. Nebylo tu vidět živáčka.

Asi jsou všichni u večere, usoudila Bára, protože sluníčko už se klonilo k obzoru. A dobytek je z pastvy zpátky ve chlévech. Některé ty domečky jsou možná chlévy. Nebo si lidi ty dobytky vzali k sobě domů. Paní učitelka Dostálová jim při vlastivědě tvrdila, že to tak lidé dřív dělali. Bydleli s dobytkem v jedné místnosti. Sice tam měli smrad, ale dobytek zároveň fungoval jako topení.

Bára chvíli přemítala, jestli se má do vesničky vydat, a pak usoudila, že stejně asi jinou možnost nemá, pokud chce zjistit, kam ji to atlas prskl tentokrát, a chce to zjistit před setměním. Může zase

schrát svoji oblíbenou scénku se ztrátou paměti, to už se osvědčilo tolikrát, že snad nemá smysl vymýšlet něco originálnějšího.

Brouzdala se trávou vysokou po kolena po stráni dolů, kolem ní cvrčely kobylky a bylo úplně nefalšovaně prázdninově.

Ale taky úplně nefalšovaně liduprázdno, a to je na vesnici divné.

Na vesnici, a je úplně jedno, jestli je to vesnice z polozemnic nebo docela moderní vesnice z cihlových rodinných domků, mají pobíhat nebo aspoň za plotem kdákat slepice a kokrhat kohouti a u každého stavení má štěkat podvraták.

V téhle vesnici nekdákal ani nekokrhal nikdo. Vlastně se o ní ani nedalo říct, že tady štěká pes, protože by to nebyla pravda.

Panovalo tu hrobové ticho.

Bára mezi chalupy vstupovala s tlukoucím srdcem.

Že by opravdu byli všichni doma? I se slepicemi a podvratáky? dumala. A nebylo slyšet ani hlásku?

Chvilí doufala, že z nějaké chalupy někdo vyjde, ale ne. Nezbylo než zaklepat na dveře nejbližšího stavení.

Nic.

Ještě jeden pokus.

Ticho.

Bára postupně zaklepala na dveře všech chalup se stejným výsledkem.

Nakonec si dodala odvahy a poslední dveře otevřela.

„Dobrý den,“ pozdravila pro jistotu, přestože věděla, že tam nikdo být nemůže, protože to by jí snad otevřel.

Uvnitř vládlo hluboké šero a Báře chvíli trvalo, než se rozkoukala. Světlo sem pronikalo jen otvorem ve střeše, kterým odcházel kouř, když se topilo v píce v rohu.

Do místnosti se sestupovalo po několika dřevěných schodech. Podlahu tvořila do tvrda udupaná hlína, po celé délce stěny proti píce stály široké lavice vystlané ovčími houněmi a vlněnými příkrývkami a u protější zdi byla ještě jedna lavice, menší a holá. Na píce a kolem ní Bára rozeznala dřevěné i hliněné misky různých velikostí a další kuchyňské náčiní, většinou dřevěné, na trámech u stropu visely svazky voňavých bylinek a několik větších i menších

pytlíků, jejichž obsah zůstával Báře utajen. Vypadalo to, jako by si domácí právě odskočili a měli se každou chvilku vrátit.

Bára raději vylezla na denní světlo, aby jí někdo nevyhuboval, že se mu vloupala do chalupy.

Ve vesnici stále viselo ve vzduchu mrtvé ticho a Bára z toho vskutku neměla dobrý pocit. Navíc se valem stmívalo.

Kde všichni jsou?

Zkusila nahlédnout ještě do jedné chalupy, ale i tam to vypadalo, jako by se majitelé prostě zčistajasna vypařili. V pícce dokonce ještě řěavěly uhasínající oharky. Bára zkusila odhadnout, jak to může být dlouho, co do pícky naposledy někdo přiložil. Když babi jizerská večer naloží kamna, ráno je popel studený. Ale když se v noci probudí a jde na záchod, tak ještě přihodí pár polínek a ráno jsou v popelu přesně takovéhle žhavé uhlíky. Takže čtyři hodiny? Tři? Pět? Nějak tak.

Prolezla zbývající domy a nezbylo jí než konstatovat nevyvratitelnou skutečnost:

Všichni odtud z nějakého důvodu odešli.

Nenechali tu psy, aby hlídali domy, nenechali tu ani dobytek, ale zato tu zůstala spousta věcí. Nádobí, nějaké nářadí, někde i kožešiny a deky... To vypadá, jako by pobrali to nejcennější a utekli.

Ale před čím?

Vzhledem k tomu, že utekli před pár hodinami, uvažovala Bára, je možné, že *to*, před čím prchali, ještě nedorazilo.

Takže *to* klidně může dorazit každou chvíli.

Když jsem tu jen já, sama samotinká, a tma na krku.

A nebo odsud utekl před nějakou strašlivou nakažlivou chorobou, která je začala kosit, třeba před morem nebo snětí slezinnou nebo černými neštovicemi. A já jsem to chytla, jak jsem vlezla do těch baráků, a teď umřu taky.

No to asi ne. To by tu zůstali mrtví a umírající a byly by tu čerstvé hrobečky, zavrhlá druhou *katastrofickou vizi* Bára. Ta první stačila na to, aby byla ještě vyděšenější, než když musela na chalupě u babi jizerské na záchod na verandě poté, co dočetla Psa baskervillského.

Rychle pryč, bylo Báře jasné. V té vesnici, odkud všichni vzali roha, by zůstal jen sebevrah. Ale kam? Když se rozběhnu jen tak nazdařbůh, tak *tomu* můžu vletět přímo do náruče! Případně do obrovské, odporné, smrduté tlamy plné ostrých zubisek. Musím zjistit, kam utíkali vesničani, a vydat se za nimi. Oni určitě věděli, kudy jít, nebo aspoň kudy *nejít*.

Po vzoru indiánských stopařů Bára pečlivě prozkoumala stopy mezi chalupami. Ty úplně nejčerstvější, tedy ty, které nebyly překryté žádnými dalšími, směřovaly z vesnice opačným směrem, než odkud přišla Bára, úvozem mezi políčky. Bára se svižným krokem vydala za uprchlíky.

Sice byla venku z lesa, ale po krajině nijak dobrý rozhled nebyl, protože mezi políčky rostly stromy a křoví, a ty jí bránily v tom, aby mohla ostřížím zrakem pročesávat okolí a slídit, jestli nespatří něco podezřelého, před čím by se měla mít na pozoru. To ji docela znervózňovalo. Navíc se musela každou chvíli otáčet, aby zkontrolovala, že ji *to* nehoní. Kdykoliv vyplašila nějaké ptačisko, které se z trávy se zafrčením vzneslo k nebi, zatrnulo jí leknutím až ve špičkách prstů. Ne, tohle opravdu nebyla situace, kterou by si užívala.

Slunce už se téměř dotýkalo obzoru a beránky na obloze zářily jasně růžovooranžovou barvou, když zaslechla divný zvuk. Přesněji zvuky.

Zastavila se a celá vyděšená se zaposlouchala.

Vzdálené cinkání, podivné chrastění a řinčení se neslo na vlně tlumeného dunění. Bouřku Bára vyloučila okamžitě. Bouřka zahromuje a utichne, ale tohle bylo slyšet pořád a čím dál tím silněji. Blížilo se to.

Báře bušilo srdce až v krku a špicovala uši jako král Lávro.

Ne, tenhle zvuk nikdy neslyšela. Jako by... Jako by se to valil drak a jeho šupiny zvonily o kamení.

Ale já nejsem v pohádce! okřikla se. Jsem někde v minulosti a draci nežili ani v minulosti.

Teda na internetu tuhle psali, že posledního draka utloukl v roce 1624 nějaký italský sedlák motykou, a že prý už ten drak byl stejně napůl chcíplý.

Ovšem na internetu se píšou všelijaké nesmysly.

Na druhou stranu se tam občas píše i pravda.

Možná vesničané opravdu utíkali před drakem...

Nesmysl! okřikla se Bára. Drací prostě nejsou. A basta.

Pak jí k sluchu dolehl zvuk, který poznala naprosto přesně. Bylo to zaržání.

No jasně, oddychla si. Stádo koní! To běží stádo koní a zem duní jejich kopyty. Jé, tak to chci vidět, poskočila si s úlevou a rozeběhla se do stráně, která jí bránila ve výhledu.

Když stanula na vrcholku, ztuhla jako solný sloup.

Opravdu to nebyl drak.

Bohužel to nebylo ani stádo koní.

Otevřel se jí pohled na pochodující vojsko.

V čele jezdci, za nimi rázovali pěšáci. Několik jízdních bojovníků mělo kroužkové košile, které se v zapadajícím slunci zlatě třpytily, další měli jen koženou zbroj zesílenou nýty a cvočky, na kopích se třepetaly korouhve, pěšáci byli vyzbrojeni dřevěnými štíty, oštěpy a sekerami, jen málokterí měli meč, zatímco jezdci byli meči opásáni všichni.

Středověk. Tohle je jasně středověk, poznala Bára na první pohled. Určitě ne patnácté století, protože husity ani křižáky, kteří s nimi bojovali na Vítkově, válečníci nepřipomínali. Čtrnácté století také vyloučila, protože rytíři na turnaji, kde si budoucí Karel IV. zlámal ruku, měli také jinou zbroj. Tohle bude asi něco staršího, dumala. A proč zastavují?

Vtom se od vojska oddělil jeden jezdec a tryskem se vydal směrem k ní.

Báře trvalo jen zlomek vteřiny, než jí došlo, že jezdec necválá jenom *směrem* k ní, ale že cválá *přímo* k ní, a protože se jí asi těžko bude chtít vyptávat na cestu, znamená to, že ji hodlá buď chytit, nebo zabít, případně nejdřív chytit a potom zabít. A jelikož útěk neslouží ke cti, ale ke zdraví, vzala Bára okamžitě nohy na rama a zároveň pročešávala očima okolí, kde by se nejlépe schovala. Co by teď dala za ty remízky a roštíčka rostoucí mezi políčky, která předtím tak proklínala, protože přes ně neviděla! Konečně

zahlédla vhodný keřík, pod kterým by mohla zmizet jako had pod kamenem, ale než k němu doběhla, uslyšela za sebou dusot, pak její paži sevřel železný stisk, zakomíhala nohama ve vzduchu a přistála břichem na klíně jezdce, který ji právě polapil, hlavu na jedné straně válečného oře, nohy na druhé, sedlo zaryté do žaludku, jílec meče nepříjemně blízko levého oka a bezvadný výhled na neuvěřitelnou rychlostí ubíhající zem. Měla pocit, že s každým skokem musí skončit pod koňskými kopyty, ale jezdec ji držel pevně.

Ani se nestačila pořádně vyděsit, a už zastavovali před velitelem vojska.

Jezdec pustil uzdu, chytil Báru oběma rukama v pase, zvedl ji jako peříčko a posadil ji do sedla před sebe.

„Děvče,“ oznámil veliteli, jako by to nebylo patrné na první pohled.

Velitel byl jeden z těch mála mužů, kteří se mohli pyšnit drátěnou zbrojí. Ta jeho měla navíc vpletený proužek zlatých kroužků u okraje. Hlavu mu chránila přilba, která Báře velmi připomínala přilbu vikinga Illugiho – hladká polokoule kryjící hlavu jen k uším, se zlaceným nánosníkem zdobeným složitými ornamenty. Na rozdíl od Illugiho měl tenhle muž k přilbě připevněný kroužkový záves, který mu kryl hrdlo a šíjí a zesiloval ochranu ramen.

„Byl tam ještě někdo?“ zeptal se velitel.

„Ne, pane,“ odpověděl jezdec. „Byla sama. Nejspíš zvěd. Mám ji zabít?“

„Zvěd? Nedospělé děvče?“ podivil se velitel. „To si nemyslím. Spíš se opozdila za ostatními, kteří prchali na Kouřim.“

„Co tedy s ní?“

„Hlídat, aby neutekla a nevarovala Zličany, že už jsme tak blízko. Na noc se položíme tady.“

„Nebylo by lepší pokračovat?“ navrhl mladík po velitelově boku. Měl na zdejší poměry podobně přepychovou zbroj a byli si velmi podobní. Otec a syn? napadlo Báru.

„Ne, na Kouřim je to ještě nejméně dvě, spíš tři hodiny cesty,“ zavrtěl hlavou velitel.

„No právě. Mohli bychom Zličany přepadnout nečekaně v noci.“

„Nebyl by to zas tak nečekaný útok,“ soudil velitel, „když před námi utekli obyvatelé několika vesnic a hledali očividně útočiště na Kouřimi, a utrpěli bychom více ztrát než za světla.“

„Zítra budou lépe připraveni,“ trval na svém mladík.

„Možná,“ připustil velitel. „Ale nebude jim to nic platné. Určí noční hlídky.“

Mladík nasupeně odklusal.

„A kdo ji má hlídat?“ zeptal se Bářin únosce.

„Ty. Je to tvoje kořist, Podivene,“ rozhodl velitel.

„Tvoje přání, pane,“ uklonil se na znamení díků jezdec a s Bárou v sedle odklusal.

Za chvíli seděla Bára na zemi, zápěstí i kotníky svázané, její, jak pochopila, majitel spolu s několika dalšími koňáky odsedlával koně a poutal jim přední nohy, aby se mohli volně pást, ale ne utéct, a ze sedlových brašen vytahovali žitné placky a tvrdý sýr.

I Bára dostala svůj díl, za což byla opravdu vděčná, protože už asi půl dne nejedla a kručelo jí v žaludku. Jezdec s podle Báry dost pitomým jménem Podiven jí dal i napít vody z koženého měchu, což nebyla zrovna lahůdka, ale lepší, než mít žízeň. Jenže pak nastal zásadní problém, protože Báře se začalo chtít na záchod.

Cožpak o to, snožmo by někam do ústraní doskákat dokázala, ale co kdyby si to Podiven vyložil jako pokus o útěk? Riskovat život kvůli vyčůrání? Jak jen to zajatci dělají? V kolika filmech už viděla scény, jak někdo sváže zajatce na noc tak, že se nemůžou ani hnout, a ani jeden nebyl ráno počůraný! Bára začala mít silné podezření, že si filmaři prostě ulehčují práci. Jenže ona si teď nic ulehčit nemohla. Měla na výběr ze tří možností. Za á – zkusit to vydržet do rána. Okamžitě zamítnuto jako naprosto neproveditelné. Za bé – odskákat někam, kde na ni nebude vidět, a doufat, že to její věznitelé pochopí. Zamítnuto jako vysoce nepravděpodobné. Za cé – oznámit problém Podivenovi. Zamítnuto jako nedůstojné.

Přehodnoceno.

Sice nedůstojné, ale jediné možné.

„Haló,“ pípala sotva slyšitelně, takže ji samozřejmě nikdo neslyšel.

„Haló!“ ozvala se trochu hlasitěji.

„Podivene, tvá mladá zajatkyně po tobě touží,“ upozornil Podivena jeden z bojovníků.

„Co chceš?“ otočil se k ní Podiven, který zrovna kontroloval, jestli má zbraň na zítřek v perfektním stavu.

Bára prosebně zašmidlala rukama a naznačila mu, aby šel blíž. To tak, vyřvávat na ležení plné chlapů, že potřebuje na záchod.

„Tak co je?“ dřepl si k ní Podiven. I on měl jako jeden z mála kroužkovou zbroj, podle čehož nejspíš patřil k vyšší vrstvě. Byl o něco mladší než velitel, ale ne o mnoho. Zhruba tak starý jako Bářin tatínek, možná o pár let méně.

„Já si potřebuju odskočit,“ pípla Bára a byla ráda, že už je taková tma, že není vidět, jak zrudla.

Podivenovi okamžik trvalo, než mu došlo, co tím Bára myslí.

„Aha, chceš si ulevit,“ ujistil se, že to pochopil.

Bára kývla.

Podiven jí rozevázal pouta na nohou.

„Půjdeš támhle za ten keř,“ ukázal jí. „A pokud by tě napadlo zkusit utéct, buď si jistá, že tě doženu, než uděláš tři kroky.“

To mu tedy Bára věřila.

Než se vrátila, doklusal k Podivenově partě mladík, kterému předtím velitel nařídil postavit hlídky, i samotný velitel, a zrovna odsedlávali koně. Podiven Báře zase svázal nohy a dál si jí nevšímal. Kdyby chtěla se spoutanými kotníky utéct, nadělalo by to tolik hluku, že by mu to určitě neuniklo.

„Pořád si myslím, že jsme měli zaútočit ještě v noci,“ hudral mladík.

Velitel složil sedlo do trávy a sňal přílbu. Úzký, chytrý obličej mu lemoval upravený vous, mezi velkýma tmavýma očima trůnil hezky klenutý nos a čelo mu sahalo pomalu do půlky hlavy, protože už notně olysá. Až na tu pleš by Bára řekla, že je to pohledný člověk, jenže pleš v kombinaci s vlasy skoro na ramena byl podle ní snad nejméně slušivý účes, jaký se kdy na lidské hlavě objevil.

„Kdybychom chtěli Kouřím dostat hrubou silou, měl bys zajisté pravdu, Boleslave,“ uznal velitel. „Ale lepší je sílu spojit s moudrostí. Jako když chtěl král Jindřich donutit Arnulfa, vévodu

bavorského, k poslušnosti. Předvedl mu svou sílu, oblehl jeho sídlo, a pak mu bez boje nabídl rozhovor. A jak sám víš, Arnulf je mu od té doby příkladně věrný už téměř patnáct let.“

„Však u tebe se to Jindřichovi také vyplatilo,“ rýpl si Boleslav.

„Pozor,“ vztyčil varovně prst velitel. „Vzpomeň si, jak to bylo. Tehdy jsem *já* nabídl Jindřichovi vyjednávání. Ne on mně.“

„Vyšlo to nastejno. Poddal ses mu a ještě platíš daň z míru!“ Boleslava to očividně žralo.

Velitel zavrtěl hlavou.

„Nevyšlo to nastejno. Já přišel s nabídkou, a přišel jsem s ní ve chvíli, kdy Jindřich zdaleka nevyhrával, takže jsme dohodu uzavírali jako dva sobě rovní. Můj bože, Boleslave, sám jsi přece stál na hradbách, když jsme útok Sasů odrazili!“

„To pyl dobrý poj,“ zavzpomínal jeden z okolosedících bojovníků. Mluvil místním jazykem velmi dobře, ale s měkkým přízvukem cizince. „Skoro jako když můj otec Sighvat šechený Lysá lepka, syn Skegga Dlouchého, který pyl synem Gunnara Medvědího ucha, jechož otec Snaebjörn tokázal stiskem stechen utusit tifokého chřepece, pojoval na pšídí loti Haralda Haarfagera v pitvě u Hafrsfjordu a zapil techty šest mušů! Meš, který mu tal za statečnost král Harald, tnes nosí můj starší pratr.“

„Kdy už se, Tyre, přestaneš vytahovat tím, co dokázal tvůj otec, a začneš se chlubit vlastními činy?“ poznamenal štiplavě na adresu cizího bojovníka jeden z mužů.

Tyr vyskočil, jako když ho bodne, a okamžitě se mu v ruce zablýskla tasená zbraň.

„Chceš snat šíct, že jsem spapělec?!“ vykřikl vztekle. „Tímchle měšm uš jsem sapil osm skvělých mušů a ty můšeš pýt tevátý, jestlí chceš!“

